

A HTMT HÍREI

A digitális képfeldolgozás 31. nemzetközi nyári iskolája, a SSIP23 Újvidéken

Július 10-16. között kerül megrendezésre a digitális képfeldolgozás 31. nemzetközi nyári iskolája, a SSIP23 Újvidéken, az Újvidéki Egyetem rektorátusán. Az SSIP nyári iskola 1993-ban jött létre a CEEPUS nemzetközi tudományos csereprogram aktív támogatásával. [...] Az idei újvidéki rendezvényen több mint 40 kutató vesz részt Európa különböző országaiból. A program a téma legújabb eredményeit taglaló előadásokból és műhelymunkákból áll. [...] A nyári iskola főszerzője Lukity Tibor, a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács (VMAT) alenőke, az ÚE Műszaki Tudományok Karának rendes egyetemi tanára...” Forrás: VMAT.rs: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Cikkgyűjtemény: Adatok és reagálások a 2022-es népszámlálás nyomán

Ezen az oldalon azokat az írásokat gyűjtöttük össze, amelyek a 2022-es szerbiai népszámlálás eredményei közül 2023. április 28-án közzétett nemzetiségi adatokkal foglalkoznak. Időrendi sorrendben megtalálják az első statisztikai táblázatokat, a döbbenetet tükröző jegyzeteket, a vádak és védekezéseket, de az alaposabb tanulmányokat is arról, hogyan jutott el a vajdasági magyarság létszáma közel félmillióról jóval kétszázézer alá – egyre gyorsuló ütemben...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Triciklifesztivál Magyarkanizsán

A legelső Tricikli Fesztivál két szegedi fiatal ötlete volt, akik meg is rendezték az irodalom-népszerűsítő mozgó eseményt 2021-ben. A remek kezdeményezéshez a magyarkanizsaiak és a sepsiszentgyörgyiek is kedvet kaptak, így tavaly már Vajdaságban és Erdélyben is két keréken szeltek az utcákat a fesztiválózók. A magyarkanizsai szervezőcsapat tavaly a helyi vonatkozásokban gondolkodott, így olyan szerzőket hívtak meg vendégként, akiknek van némi közük a magyarkanizsai tájhoz és miliőhöz...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: A bennünk élő falu

Június hó huszonkettedik napján. Helyszíniileg Kismaroson, az ottani Sváb Emlékezet Centrumban [...] könyvbemutatón jártunk. Mint hallhattuk, a terjedelmét tekintve az eredetinek a felére redukáltatott. A bennünk élő falu című kötet 2003-ban látott napvilágot az USA-ban. Angol nyelven. A visszaemlékezéseket a tiszaszentmiklósi származású (1935), sváb családból származó Luisa Lang Owen képzőművész jegyezte le. A végsőkig körültekintő aprólékossággal, illetve hitelességgel. [...] Memoárkötetét magyar nyelvre Tax Ágnes műfordító-szerkesztő asszony ültette át. A mintegy két órás találkozót, melynek hangulati keretéhez a Boldog Békeidők című időszaki kiállítás hozott plusz töltetet, Néder Sarolta moderálta...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Katona Gábor szakgyógyász volt a VM4K vendége

A Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ Csütörtök esték elnevezésű programsorozatának keretében egy ismeretterjesztő beszélgetésre került sor, melynek központi témája a tudatos bőrápolás volt. A meghívott vendég ezúttal Katona Gábor szakgyógyász és kozmetológus, az Újvidéki Egyetem Gyógyászati Tanszékének tanársegédje és doktorandusza, és a Gaboteka megalapítója volt, akivel a nyári szépségápolásról, a megfelelő fényvédelem fontosságáról, és a bőrápolási rutinról beszélgetett Raffai Telečki Ágnes színművésznő, az Újvidéki Művészeti Akadémia munkatársa...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Tárlat: Bánáti sorsok az első világháborúban

Szilágyi Mária és Németh Ferenc – mindketten az MTA külső köztestületének tagjai – Bánáti sorsok az első világháborúban című közös tárlatát a Magyararcnyén megrendezett LIX. Gyöngyösbokréta és XLVI. Durindó egyik kísérőrendezvényeként mutatták be. A kiállítást Szilágyi Mária szerző nyitotta meg, aki elmondta, hogy a tárlat nem egyetemesen mutatja be az első világháború

történeseit, hanem két hétköznapi ember sorsán keresztül, a zombolyai Bayer Irénén és a németcsernyei (a mai Szerbcsernye) Fábíán Ernőén keresztül, akik az életüket Magyarcsernyén élték le. [...] Az első világháborúban szerzett élményeit, megfigyeléseit Fábíán Ernő két hadi naplójában örökölte meg, amihez szervesen illeszkedik az a gazdag fényképgyűjtemény, amelyet a hadszíntereken és a hadipari épületekben készített, ugyanis amatőr fotózással is foglalkozott...” Forrás: Magyarország.rs: [teljes cikk >](#)

Átadták a Bodrogyári-díjakat Szabadkán

Az idén Danijela Stankić képzőművészet tanárnak, Mándity Kornél kerámiaművésznek és Ábrahám Máté zenésznek ítelték oda a dr. Bodrogyári Ferenc-díjat. Az elismerést olyan alkotóknak ítélik oda, akik munkájukkal és tetteikkel hozzájárultak Szabadka kulturális életének fejlődéséhez...” Forrás: Szmp.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Elkezdődött az érettségi, 130 ezer diák áll rajthoz

Több mint 130 ezer végzős diák iratkozott fel az idei nyári érettségire. A vizsgasorozat hétfőn kezdődik a román nyelv és irodalom írásbelivel. Az idei érettségire több mint 130.500-an jelentkeztek. A vizsgázóknak a tételek kiosztásától számítva három óra áll a rendelkezésükre a dolgozat megírására. A térfigyelő kamerákkal felszerelt vizsgatermekbe a diákok nem vihetnek be olyan eszközt, ami segítheti őket a tételek megoldásában, és nem tarthatnak maguknál mobiltelefont sem. [...] Romániában mintegy 32 ezer, 12. osztályba beiratkozott fiatal nem vesz részt a ma kezdődött érettségi vizsgákon. Ligia Deca oktatási miniszter bejelentette, hogy kivizsgálják az okokat...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Múzeumok éjszakáját szerveznek a falvakban, hogy a vidéki kulturális örökség értékeit mutassák be

A Romániai Múzeumok Országos Hálózata (RMOH), a romániai Múzeumok Éjszakája szervezője új projektet jelentett be: Múzeumok éjszakája a falvakban vagy Vidéki éjszaka címen. A közleményben arról írnak, hogy az első kiadásra 2023-ban szeptember 2-án kerül sor és kizárólag a romániai falvakban és községekben található múzeumokat, gyűjteményeket és emlékházakat célozza meg...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Meghirdette felvételijét a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Huszonharmadik alkalommal hirdeti meg nyári felvételijét a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem (EMTE) az idén. Összesen 757 ingyenes és 724 tandíj-hozzájárulásos helyre lehet jelentkezni. Alapképzésen 33, míg mesterképzésen 13 szakra szerveznek felvételit. A tandíjak ára nem emelkedett, [...] a Sapientia a romániai magyar fiatalok egyharmada tanú, fogalmazott Tonk Márton, a Sapientia EMTE rektora. [...] Kiderült, az idei felvételi egyik újdonsága a Sepsiszentgyörgyön induló sport és sportedző szak, a másik pedig a környezetmérnök–informatika szak a csíkszeredai karon...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Sikertörténet a Sapientia táncművészeti szakja: Az első évfolyam zöme erdélyi táncegyütteseknél folytatja

Minden jel szerint sikeres a Sapientia EMTE Kolozsvári Karának három éve indított táncművészet szakja: június 17-én ballagott el a kincses városbeli Farkas utcai templomban tartott ünnepség keretében a 12 hallgató alkotta „üttörő” nemzedék. Kőnczei Csongor egyetemi docens, megbízott tanulmányi programfelelős, a szak vezetője a Krónikának úgy összegzett, a frissen végzettek zöme erdélyi táncegyütteseknél folytatja. [...] „Három évfolyamnak kell végeznie ahhoz, hogy megkapjuk Bukarestből a végleges akkreditációt és akkor tudunk majd igazából hátradólni, amikor meglesz, és akkor majd azon fogunk dolgozni, hogy a mesteri képzésünket is elindítsuk” – mondta a szak vezetője...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Múzeumok éjszakája az EMŰK-ben

Magyar kultúrterületen a nyári napfordulóhoz legközelebb eső szombaton szervezik a múzeumok éjszakáját, ebbe a Kárpát-medencére kiterjedő rendezvénysorozatba az Erdélyi Művészeti Központ (EMŰK) idén is bekapcsolódott: kiállítás megnyitóval, műhelyfoglalkozással, tárlatvezetéssel és élőzenével csábították az érdeklődőket az intézménybe. [...] Ady József grafikus, festőművész egyedülálló művészi kvalitásainak [...] anyagát annak két kurátora, Bordás Beáta művészettörténész, az intézmény vezetője és Novotny Tihámér magyarországi művészeti író állította össze...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

A sáromberki Teleki-kastélyban szervezték meg a 23. CardioNET kongresszust

Sajtótájékoztatón ismertette csütörtökön Benedek Imre kardiológus főorvos, egyetemi tanár, Theodora Benedek kardiológus főorvos, egyetemi tanár és Claudia Oanea, a Siemens Healthineers Romania vezérigazgatója a 23. CardioNET kongresszus keretében átadott utolsó generációs Naeotom Alpha komputertomográf által nyújtott lehetőségeket, elsősorban a szív- és érrendszeri betegségek diagnosztizálásában, kezelésében. A technikai haladás és a fejlett kardiológiai képalkotás (imagisztika) voltak a fő

témakörei az idej, június 21-23. között a sáromberki Teleki-kastély konferenciatermében megtartott rangos szakmai rendezvénynek...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Nemzetközi pedagógiai konferencia rendeztek Székelyhídon

A Partiumi Oktatási Egyesület szervezésében nemzetközi pedagógiai konferencia zajlott június 24-én, szombaton Székelyhídon A magyar oktatás jelene és jövője a Kárpát-medencében címmel. [...] A Szabó Ódzsa Városi Színházban megjelenteket Mocsár László, a Partiumi Oktatási Egyesület elnöke köszöntötte, aki kifejtette, hogy a Magyarország határain kívül élő összes magyar közösség soraiból vártak szakértőket, meghatározó közéleti szereplőket azzal a céllal, hogy az elhangzottak alapján feltérképezzék a magyar nyelvű közoktatás országunkénti helyzetét...” Forrás: Erdon.ro: [teljes cikk >](#)

Aida a magyar operában

A Kolozsvári Magyar Opera közel 120 év után tűzte ismét műsorra Giuseppe Verdi Aida című művét: a feljegyzések szerint 1907-ben, Janovics Jenő idejében mutatta be az operát a kolozsvári társulat, azóta nem szerepelt a repertoárban. Az Aida Giuseppe Verdi négy felvonásos operája, amelyet 1871. december 24-én mutattak be a kairói operaházban...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

Fotósorozat: Milyen ma az erdélyi táj?

Az erdélyi falvak körüli megművelt területek képe a rendszerváltás óta nagyot változott. Kerekes Emőke ezt az új tájat fotózta, amely távol áll a 19. században gyökerező Erdély-sztereotípiáktól, mégis az otthon jelenti számára. A Saját föld című sorozatot tavasszal a Budapest Photo Festivalon mutatták be. Az erdélyben született fotográfus, Kerekes Emőke saját családtörténetét, a transzgenerációs traumákat, a rendszerváltások társadalmi hatását kutatva jutott el az otthon, majd a táj témájához. [...] Miközben azt kutatta, hogy hogyan változtatott az emberek életén és magán a tájon az államosítás, a földek visszaszolgáltatása, majd az uniós mezőgazdasági politikák, Kerekes Emőke a tájbrázolás változására is reflektált...” Forrás: Transtelex.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Kilencéves a Mária Rádió sepsiszentgyörgyi stúdiója

Az erdélyi Mária Rádió sepsiszentgyörgyi stúdiója szerény körülmények között ünnepelte májusban fennállásának kilencedik évfordulóját. Az évforduló kapcsán beszélgettem Görgényi Tünde szerkesztő-asszisztenssel, a sepsiszentgyörgyi stúdió vezetőjével a kezdetekről, a munkájáról, az önkéntesekről és a rádió működéséről. [...] Az évek során sikerült egy szép számú önkéntes csapatot bevonni...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Recenzió: Egy hiánypotló monográfia a csehszlovák–magyar lakosságcseréről

Štefan Šutaj kassai történész munkássága ismert a szlovákiai magyar kisebbség történetét kutató magyar és szlovák történészsakma, valamint az érdeklődő nagyközönség előtt is. [...] Most megjelent, Jana Šutajovával közösen írt, terjedelmes, több mint 500 oldalas könyvében levéltári adatokkal gondosan alátámasztva mutatja be a két ország között létrejött lakosságcsere-egyezmény végrehajtásának nehéz, feszültségekkel teli időszakát. A kötet alapját a Csehszlovák–Magyar Vegyes Bizottság iratanyaga adja, melyet a Szlovák Nemzeti Levéltárban (SZNL) feldolgozatlan fondként őriznek. [...] A monográfia értékét növeli, hogy objektíven igyekszik bemutatni az eseményeket; amikor vitába száll a magyar történészek egyes állításaival, álláspontját tudományos adatokkal igyekszik bizonyítani...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Petres Csizmadia Gabriella, irodalompedagógus

Egyre inkább háttérbe szorulnak a klasszikus irodalmi művek a kerettantervben, helyükre pedig olyan kortárs szövegek kerülnek, melyekkel a mai alapiskolások jobban tudnak azonosulni, megfelel a nyelvi képességeiknek és a gondolkodásmódjuknak. [...] Petres Csizmadia Gabriella, a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának docense, az MTA külső köztestületének tagja, a kortárs gyermekirodalom kutatója, irodalompedagógus szerint az irodalomtanároknak meg kell ismerkedniük a kortárs művekkel is, hogy tartalmas órákat tudjanak tartani diákjaiknak. [...] A szlovákiai magyar irodalomtanítás számára elképzelhetetlennek tűnik, hogy például Arany János Toldiját ne tanítsuk a hatodikosok számára, holott az nyelvi szempontból meglehetősen elidegenedett a tizenkét éves mai gyerekektől. Ezért van szükség a jó irodalomtanárookra, akik felvállalják a klasszikusok közvetítését...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Az olcsó szlovákiai kastélyokról Kollai István történésszel

Aki megvesz egy olcsó kastélyt az interneten, egy nagy problémahalmazt is kap a nyakába, sőt akár mindjárt büntetést is, mondja Kollai István történész. [...] Kollai István szerint az, hogy egy kastély megmenekül-e, általában egy-két helyi aktív emberen múlik, és ilyenkor az a fontos, hogy hasznos funkciót találjanak az épületnek. [...] Szeptember óta a Szlovák Tudományos Akadémia, a Comenius Egyetem és a Szlovák Műszaki Egyetem SASPRO pályázata segítségével kutatók. [...] A Műemlékvédelmi Hivatal listáján 440 kastély van. Ezeknek a 70–80 százalékához eljutottam, körbejártam, lefotóztam őket és összeszedtem róluk egy minimális információhalmazt. [...] Szlovákia kapcsán gyakran felmerül, hogy az állam elhanyagolja a kulturális örökségét. Ebben sajnos sok igazság van. Nagyon sok helyi aktív szervezet és ember van viszont...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Recenzió: Számadás a felvidéki középkori templomokról

Néhány hónapja megjelent a legújabb kötet is, amely Nyitra, Zólyom és Túróc vármegye középkori templomairól ad összefoglalót. [...] Nem számoltam, de legalább féltucatra tehető azoknak a kiadványoknak a száma, amelyek a Felvidéken épült középkori templomokat mutatják be képekkel illusztrált, szakszerű, mégis olvasmányos eligazító leírások segítségével. Ennek a sorozatnak egy összeszokott szerzőpáros, Görföl Jenő (a fényképek készítője) és Kovács László (a szöveg írója) a megálmodója és megvalósítója...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Harmadik alkalommal díjaztak magyar pedagógusokat az SZMPSZ pályázatán

„Alkotni is engedd” címmel harmadik alkalommal rendezték meg Komáromban a magyar pedagógusok számára kiírt alkotói pályázat anyagából rendezett kiállítást a Limes Galériában. A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége (SZMPSZ) pályázatára több 60 intézmény 84 pedagógusa 154 alkotással nevezett be képzőművészet, iparművészet, fotó – számítógépes grafika, irodalom kategóriákban. [...] Elhangzott, az SZMPSZ pályázatát azoknak a magyar pedagógusoknak hirdették meg, akik hivatásuk gyakorlása mellett amatőr művészként ecsettel, tollal vagy egyéb eszközzel, valamely más területen is értékeset, kiemelkedőt alkotnak. [...] Kategóriánként három tagú, szakemberekből álló zsűri sorolta bronz, ezüst és arany sávba a pályaműveket...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Beszélgetés: Imszticsei Gabriella, a técsői Magyar Tannyelvű Református Líceum igazgatónője

Megkezdődtek a felújítási munkálatok a Técsői Magyar Tannyelvű Református Líceumban. Az intézmény 2023 januárjáig állami fenntartással működött, ami most megszűnt. A líceum a Kárpátaljai Református Egyházkerület magánintézménye lett és teljesen más jogi formában, megújult vezetőséggel, új szemlélettel kezdi meg működését a 2023-2024-es tanévben. Imszticsei Gabriella igazgatónővel és Klücskei Lászlóval, az intézmény gazdasági felelősével, gondnokával beszélünk a célokról, a tervekről, a jövőről. [...] Mivel mi vagyunk a Felső-Tisza-vidék egyetlen intézménye, amely tizenegyedik osztályig biztosítja a magyar tannyelvű oktatást, túlzás nélkül állíthatom, mi jelentjük az itthon maradni, anyanyelvüket és kultúrájukat megőrizni szándékozók mentevárát. [...] Líceumunk három szakirányra – informatikára, biológiára és az ukrán nyelvre – helyez kiemelt hangsúlyt...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Baksa Dávid, lelkész

Baksa Dávid magyarországi tanulmányait követően visszatért Kárpátaljára, vállalva a háború miatti megpróbáltatásokat. Jelenleg ő a Kárpátaljai Református Egyházkerület legfiatalabb lelkésze. [...] 2022. november elsején álltam szolgálatba, ekkor volt az első igehirdetésem a gyülekezetben. A hívek nagy lelkesedéssel fogadtak a feleségemmel, hiszen több mint egy évtizede nem volt helyben lakó lelképásztoruk. [...] Alexandra a Sárospataki Református Teológiai Akadémián szerzett diplomát hitoktatóként. Ő végzi a hitoktatást a gyülekezetben. [...] Az elvándorlás a csapi református gyülekezetet is elérte. Itt a háború és a pandémia előtt a református hívek száma meghaladta a 2000 főt, mára ez már csak körülbelül 700-ra tehető...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Magyar nap a Madridi Könyvvásáron

Június 10-én egy programokkal teli nap keretében együtt ünnepeltük a magyar kultúrát a Madridi Könyvvásár Európa Pavilonjában. [...] Az ezt követő teltházas pódiumbeszélgetésen a Petőfi Sándor születésének kétszázadik évfordulója alkalmából készülő spanyol

nyelvű antológia fiatal fordítói és a közös munka vezetői meséltek a fordítói műhelymunkáról. A beszélgetésen részt vett: Bakucz Dóra egyetemi oktató, fordító, Marta López Vilar költő, fordító, egyetemi oktató, Tóth Gergő a Complutense Egyetem magyar lektora... [...] Az estét pedig Péter Gyuricza Visszidensek című könyvének bemutatójával zártuk, ahol a szerző mellett két "visszidens", Kossuth Katalin és Gyuricza Gábor is jelen voltak..." Forrás: Korosiprogram.hu: [teljes cikk >](#)

Márai Sándor-szobrot avattak a dél-olaszországi Salerno tengerpartján

Csák János kultúráért és innovációért felelős miniszter avatta fel Márai Sándor író fejszobrát Salerno tengerparti sétányán pénteken. [...] Az 1989-ben elhunyt Márai Sándor az 1968 és 1980 közötti időszakban élt feleségével a Nápolytól valamivel több mint ötven kilométerre található Salernóban, ahol a Föld, Föld! című kötetét is írta. [...] Egykori lakóháza falán 2000-ben helyeztek el emléktáblát. [...] A magyar író az olasz közönség 1988-ban fedezte fel újra, amikor A gyertyák csonkig égnek olasz változata sikerkönyvvé vált..." Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Szent István Klub – Az első magyar egyesület Aucklandben

Az 1950-es években még csak néhány magyar család élt Aucklandben, ám 1956 decemberében és 1957 januárjában három repülőgéppel közel ezren érkeztek menekülteként Magyarországról Új-Zélandra, új otthont keresve maguknak. A hatóságok a munkaerő jobb eloszlása érdekében szétosztották az ideérkező magyarokat három nagyváros, Auckland, Christchurch és Wellington között. [...] A Szent Patrik Katedrálissal szemben lévő emeletes, fa épületben volt az első magyar közösségi összejövetel azok számára, akik Aucklandben telepedtek le. [...] 1957 januárjában aztán az egyre bővülő magyar közösség eldöntötte, hogy megalapítja a Szent István Klubot, ami akkor még vezetőség nélkül működött a Victoria Streeten az új-zélandi Vöröskereszt, a katolikus egyház, azon belül is Fr. Flanagan pap segítségével..." Forrás: Korosiprogram.hu: [teljes cikk >](#)